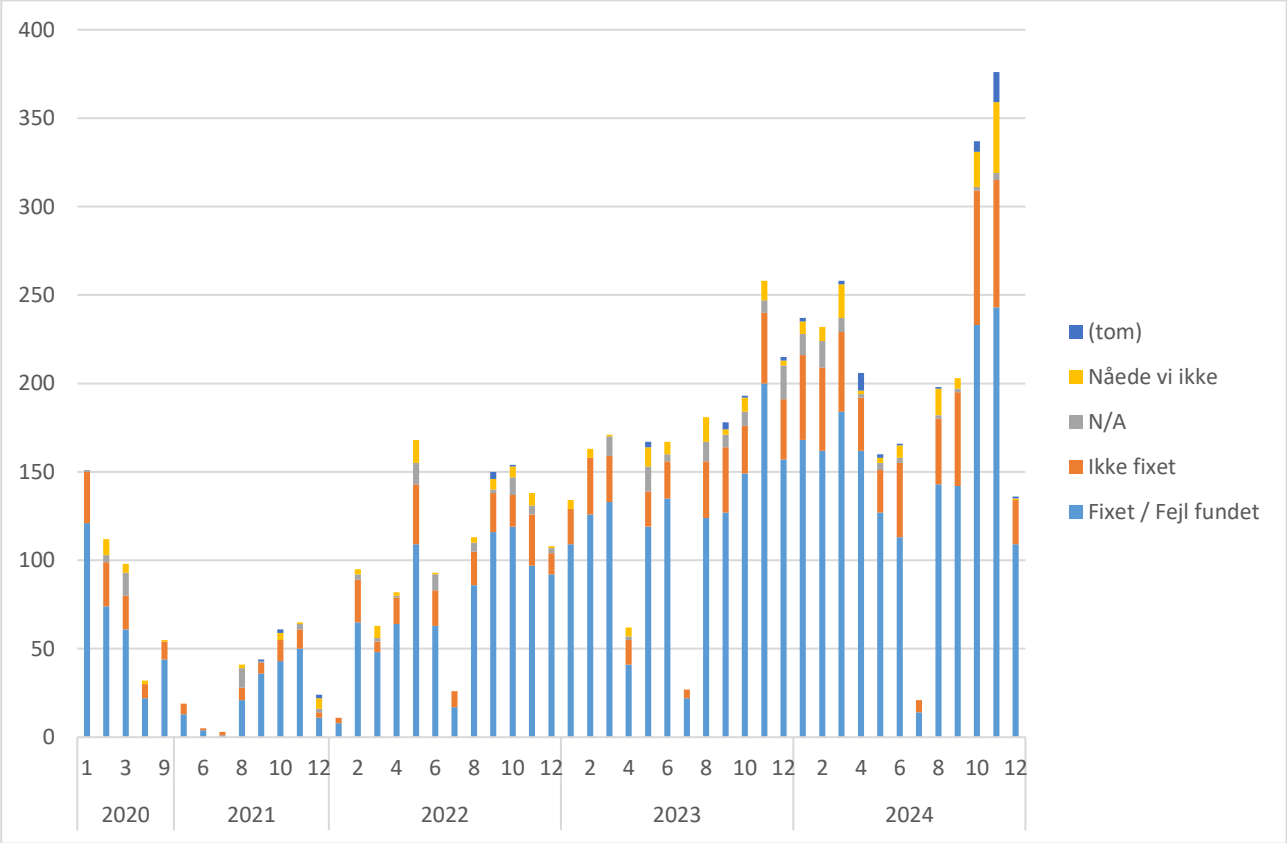
Høringssvar til Klimahandleplan 2026-2028

Klimahandleplan 2026-2028 indeholder mange glimrende tilsagn om, hvordan kommunen vil forsøge at reducere klimaaftrykket fra kommunens egne virksomheder. Og også lidt forslag til hvordan man kan hjælpe virksomheder og ejendomsejere, men det er som om borgerne er glemt. Jeg nåede side 74 uden at se et eneste forslag til hvordan man kan styrke borgernes muligheder for at foretage klimarigtige valg og uden at finde antydninger af, at kommunen har et ansvar for at tage initiativer, der ikke alene skaber muligheder, men også motiverer sådan som de borgere, der har stemt på jer, vel forventer. Jeg får et indre billede af en traktorchauffør, der har travlt med ikke at træde for meget på gaspedalen, men glemmer hvor han er på vej hen og hvorfor han overhovedet kører der. Kommunen burde være den samlede kraft for kommunens borgere, men bliver i stedet reduceret til almindelig virksomhedsstyring, skønt trods alt en grøn en af slagsen.

I appendix støder jeg så på nogle antydninger af borgerrettede aktiviteter, men uden henvisning i hoveddokumentet så kan jeg ikke se om det er noget I overhovedet mener eller noget, der skulle have været slettet.

Vi tror på københavnerne og på deres vilje til at der skal etableres muligheder for at foretage de rigtige grønne valg og at den etablering ikke skal afvente at nogen synes, at det er en privatøkonomisk god idé – det har vi ikke tid til. Og når mulighederne er der, så bliver det slet ikke så svært at tage det rigtige valg. Og på sigt kan det så måske også udvikle sig så diverse løsninger kan flyttes over i privatøkonomisk regi.

Vi kan se hvordan vi får flere og flere københavnere til at opsøge vores hjælp i byens Repair Cafeer med et støt stigende antal gæster og over 2.500 besøgende i 2024:

Men samtidigt er der et stort uudnyttet potentiale: København ligger på en ikke særligt imponerende 33. plads i vores oversigt over borgernes reparationsvillighed (Danmarks mest reparationsvillige borgere bor på Ærø) – dette uudnyttede potentiale ville der formodentligt være større mulighed for at udnytte hvis TMF var en aktiv medspiller, men det er – til trods for adskillige forsøg – ikke lykkedes. Derimod har vi et fremragende samarbejde med KFF, og det hænger måske i nogen grad sammen med at vores hovedaktivitet er motivation og forbrugerpåvirkning – reparationerne er bare midlet.

Kommunens administration ved jo godt at man kan motivere borgere til at foretage miljø- og klimavenlige valg, fx gennem etablering af ladepladser, cykelveje m.v., men det er som om denne mulighed helt glemmes, når talen er om borgernes forbrug af ting og sager. På vores aktivitetsområde. Affaldsbegrænsning, er det slet ikke så svært at tage den klimamæssige rigtige beslutning: Er noget i stykker så prøver man først at reparere.

Hvis ikke det flertal som Københavns borgere har sat ind i Borgerrepræsentationen sørger for at leve op til naturlige forventninger om at et mere ressource- og klimabevist forbrug er noget der skal motiveres til og skabes muligheder for, så tror jeg at BR svigter de borgere, der har valgt dem.

Konkrete forslag:

1. Kom ud af søjletænkningen og skab meningsfulde samarbejder på tværs af administrationerne. Jeg oplever at TMF udviser behersket interesse i affaldsbegrænsning, men de øvrige forvaltninger kan så meget:
    a. Projekt ”genbrugsgade”: Ud fra svensk forbillede så skal retuna.se etableres. Og gerne mere end et sted.
    b. Projekt ”jobskabelse- /-prøvning og produktrenovering”: Fx med udgangspunkt i en kopi af Bruxelles måde at indsamle og reparere ting og sager til genbrug og evt gensalg så etableres et samarbejde mellem jobcenteret, byens genbrugsforretninger og Repair Cafe Danmark om afhentning af apparater, reparation og genbrug. Genbrug er så meget mere klimavenligt end genanvendelse.
    c. Tilbud om frivilligt arbejde for ældre borgere især mænd og kvinder, som sidder med nyttig viden, men ikke oplever at traditionelle tilbud om frivillighed er lige deres kop te styrkes med Familie- og omsorg som den primære projektejer og Repair Cafeerne som hjemsted. Og dette tilbud om frivillig deltagelse i klimabeskyttende aktiviteter skal synligt påskønnes. (En af byens Repair Cafeer havde en ordning om fællesspisning efter reparation en gang om måneden, men det blev fjernet for at alle skulle behandles lige dårligt. Hvor dum kan man være – spisningen var en utrolig billig måde både at sige tak på og vise at arbejdet påskønnes, så man skulle netop have udbredt det til alle).
2. Begrænsninger er til for at nedbrydes. På nogle områder er den danske lovgivning om affaldsbegrænsning utroligt meget et resultat af tidligere tiders vanetænkning. Det er ærgerligt, men det er endnu mere ærgerligt at kommunen fortolker lovgivning utroligt restriktiv og uden at forsøge at presse grænserne i den retning som de fleste borgere kan se, det skal til. Det gælder fx for området direkte genbrug og selvfølgelig for vores affaldsbegrænsningsinitiativer.
3. Revurdering af samarbejdet med Retur A/S: Kommunen (og ARC) leverer gratis kvadratmeter og arbejde til det private firma Retur A/S ved indsamling af kasserede elektriske produkter og resultatet er så vidt vides at ikke-imponerende 2,3% af produkterne rent faktisk genbruges mens resten går til genanvendelse. Repair Cafeerne vil da gerne have en tilsvarende ordning om at ting kan afleveres til os i stedet.

4. Hold op med at pisse på dem, der rent faktisk gør et forsøg på, at muliggøre reparation. Det gør I selvfølgeligt heller ikke rent bogstaveligt, men det opleves bare sådan. I appendix skriver i at " Københavns Kommune vil arbejde for, at det bliver mere tilgængeligt at kunne reparere og dele forbrugsprodukter på tværs af byen" og det lyder godt, men det er faktisk det vi har gjort i 11 år og alligevel vil I ikke arbejde sammen med os. Hvis I ønsker at etablere reparationsmuligheder uden vores hjælp, så skal I være hjerteligt velkomne, men venligst husk, at det er kun en beskeden del af dagsordenen: Vores hovedaktivitet er motivationen af forbrugerne og indsamling af data som vi kan bruge til at vejlede både forbrugere og producenter om produktkvalitet. Noget i nemt kan deltage i ved at indmelde eventuelle reparationsinitiativer i Repair Cafe Danmark (men det er et krav af reparationshjælpen gives mod betaling med forbrugerens tid og ikke kroner og at data om hvad der kan repareres indsamles).
5. "Københavns Kommune vil samarbejde med detailhandlen om at gøre det nemmere for københavnerne at få et mindre klimabelastende forbrug af elektronik, tekstiler og møbler". Spændende. Hvad skulle detailhandelens ambition være? I kan jo også arbejde sammen med os – vi har oplysninger om hvilke producenter der tilbyder det reparerbare valg (og planlægger at udvide med information om det langtidsholdbare valg). Vores 43.000 reparationsdata er til rådighed for et beskedent administrationsbeløb.
6. Etablering af deleordninger og værktøjsbiblioteker (Efter skotsk, belgisk, canadisk forbillede). I skriver (i appendix uden omtale i hoveddokumentet) at I vil "undersøge mulighederne for at understøtte byens virksomheder i at udleje produkter som en forretningsmodel." Det er godt nok ikke særligt ambitiøst. Man skal ikke have ret meget sund fornuft før man kan se at det er helt åndsvagt at hver familie ejer sin egen båndpudser. Eller for den sags skyld at hver idrætsklub har sit eget eksemplar af sjældent brugte ting. Vi kan hjælpe jer med software til styring af deling af udstyr og vi kan hjælpe med vedligehold af udstyr på værktøjsbiblioteker (efter belgisk og skots forbillede). Og vi kan såmænd også hjælpe med at aftale en grænsedragning til Stark og Silvan så vi får en fælles forståelse af, at gratis deleudstyr såmænd bare er en anden måde at hjælpe dem med deres udlejningsudstyr. Det hedder synergieffekt. Boghandlerne har heller ikke lukket på grund af de offentlige biblioteker – snarere tværtimod.

Arne Skov

Repair Cafe Danmark